

М. М. Стефанчук

асpirант

Інститут законодавства Верховної Ради України
просп. Несторівський, 4, Київ, 04053, Україна

УЧАСТЬ ОРГАНІВ ВИКОНАВЧОЇ ВЛАДИ ЯК ПОЗИВАЧІВ У СПРАВАХ АДМІНІСТРАТИВНОЇ ЮРИСДИКЦІЇ

У статті досліджується питання про передумови участі органу виконавчої влади як позивача у справах адміністративної юрисдикції. Автором стверджується, що для такої участі зазначена можливість повинна бути передбачена законом. У статті наводиться перелік випадків, коли ця можливість прямо передбачена законом.

Ключові слова: орган виконавчої влади, справи адміністративної юрисдикції, позивач.

На сьогодні все більш актуальними стають питання участі органів виконавчої влади в справах адміністративної юрисдикції. Так, згідно з ч. 1 ст. 17 Кодексу адміністративного судочинства України¹ (далі — КАС) юрисдикція адміністративних судів поширюється на правовідносини, що виникають у зв'язку зі здійсненням суб'єктом владних повноважень владних управлінських функцій. При цьому суб'єктом владних повноважень є орган державної влади, орган місцевого самоврядування, їхня посадова чи службова особа, інший суб'єкт при здійсненні ними владних управлінських функцій на основі законодавства, в тому числі на виконання делегованих повноважень (ст. 3 КАС). А справою адміністративної юрисдикції є переданий на вирішення адміністративного суду публічно-правовий спір, у якому хоча б однією із сторін є орган виконавчої влади, орган місцевого самоврядування, їхня посадова чи службова особа або інший суб'єкт, який здійснює владні управлінські функції на основі законодавства, в тому числі на виконання делегованих повноважень.

На сьогодні доволі велика увага приділяється в літературі питанням адміністративного судочинства. З-поміж інших можна виділити наукові роботи В. М. Бевзенка, І. Б. Коліушка, В. К. Колпакова, О. В. Музи, Н. Р. Нижник, О. М. Пасенюка, В. С. Стефанюка та інших. Однак переважною ці роботи стосуються загальних питань адміністративного судочинства чи участі суб'єктів владних повноважень як відповідачів у цих справах. Водночас питання їх участі як позивачів практично в літературі не розглядається. Тому саме питанням участі органів виконавчої влади як позивачів у справах адміністративної юрисдикції ми і присвятимо вказане наукове дослідження.

Відповідно до загальних положень, до сторін в адміністративному процесі належать, з одного боку, е особа, яка вважає, що її право, свобо-

¹ Кодекс адміністративного судочинства України : Закон України від 06.07.2005 р. // ОВУ. — 2005. — № 32. — Ст. 1918.

ди чи правовий інтерес у сфері публічно-правових відносин порушено і звертається до адміністративного суду за захистом цього права, свобод чи правового інтересу (її можна назвати заявником, позивачем), а з іншого боку, — особа, яка, як вважає заявник, порушила його право, свободу чи правовий інтерес і повинна усунути це порушення чи компенсувати шкоду (відповідач). Це означає, що сторонами в адміністративному процесі є особи, публічно-правовий спір між якими становить предмет розгляду та вирішення в адміністративному судочинстві.

Слід зазначити, що сторони в адміністративному процесі, як і всі особи, які беруть участь у справі, мають юридичний інтерес у результаті її вирішення. Такий інтерес має особистий, матеріальний та процесуальний характер. Характерною ознакою сторін є також і те, що процес в адміністративній справі ведеться від імені та в інтересах сторін навіть у тому випадку, коли справу порушує не особисто позивач, а інші особи в його інтересах, або сторони особисто не беруть участі в процесі. Слід звернути увагу, що крім зазначених ознак, *рисами сторін* є такі:

- 1) постановлення судом рішення same з приводу справи сторін;
- 2) поширення на сторони всіх правових наслідків судового рішення;
- 3) несення сторонами судових витрат.

В КАС чітко зазначено, що сторонами в адміністративній справі є **позивач та відповідач**.

Відповідно до п. 8 ст. 3 цього Кодексу *позивач* — особа, на захист прав, свобод та інтересів якої подано адміністративний позов до адміністративного суду, а також суб'єкт владних повноважень, на виконання повноважень якого подана позовна заява до адміністративного суду. Отже Кодекс адміністративного судочинства України фактично розрізняє *два види позивачів*:

- 1) це може бути особа, на захист прав, свобод та інтересів якої подано позов до адміністративного суду;
- 2) позивачем також може бути суб'єкт владних повноважень, на виконання повноважень якого подана заява.

Враховуючи зазначене необхідно констатувати, що позивачем в адміністративній справі можуть бути:

- 1) громадяни України, іноземці чи особи без громадянства (фізичні особи);
- 2) підприємства, установи, організації (юридичні особи), що не є суб'єктами владних повноважень;
- 3) органи державної влади, інші державні органи, органи влади Автономної Республіки Крим, органи місцевого самоврядування, їх посадові і службові особи, інші суб'єкти при здійсненні ними владних управлінських функцій на підставі законодавства, в тому числі на виконання делегованих повноважень (суб'єкти владних повноважень).

Необхідно ще раз зазначити, що позивач — одна із сторін у адміністративному процесі, особа, на захист суб'єктивних прав і охоронюваних інтересів якої порушується справа адміністративної юрисдикції (адміністративна справа) щодо публічно-правового спору. Правовий статус пози-

вача регулюється ст.ст. 49, 50, 51 Кодексу адміністративного судочинства України.

Відповідно до ч. 3 ст. 50 Кодексу адміністративного судочинства України *відповідачем в адміністративній справі є суб'єкт владних повноважень*, якщо інше не встановлено цим Кодексом. Отже, не відміну від позивача, відповідач — це особа, яка, на думку позивача, порушила його права, свободи або інтереси. Відповідач залучається до справи у зв'язку з позовними вимогами, які висуваються до нього. Згода відповідача на його залучення не є обов'язковою.

Слід зазначити, що відповідачем також може бути й інша особа, якої стосується вимога позивача. Таким чином, за загальним правилом відповідачем у конкретній адміністративній справі є суб'єкт владних повноважень. З огляду на це положення відповідач не звертається до суду, а суд притягує його до участі у справі за відповідним позовом.

Відповідно до ч. 4 ст. 50 Кодексу адміністративного судочинства України громадяни України, іноземці чи особи без громадянства, їх об'єднання, юридичні особи, які не є суб'єктами владних повноважень, можуть бути відповідачами лише за адміністративним позовом суб'єкта владних повноважень:

- 1) про тимчасову заборону (зупинення) окремих видів або всієї діяльності об'єднання громадян;
- 2) про примусовий розпуск (ліквідацію) об'єднання громадян;
- 3) про примусове видворення іноземця чи особи без громадянства з України;
- 4) про обмеження щодо реалізації права на мирні зібрання (збори, мітинги, походи, демонстрації тощо);
- 5) в інших випадках, встановлених законом.

Однак наведений перелік не є вичерпним, в законодавстві можуть бути встановлені й інші подібні випадки, аналізу яких ми і присвятимо свою статтю.

До прийняття Конституції і деяких законів значний обсяг категорій справ проти громадян чи організацій вирішували в адміністративному, а не судовому порядку через реалізацію органами влади так званих втручальних повноважень (обмеження права на мирні зібрання, примусовий розпуск об'єднань громадян тощо). Тепер частину таких справ віднесено до юрисдикції судів, щоб запобігти порушенням прав особи через здійснення судового контролю за реалізацією втручальних повноважень органів влади.

Якщо у переважній більшості випадків захист прав, свобод та інтересів осіб є таким, що настає внаслідок встановленого судом факту їх порушення, то в адміністративних справах за зверненням суб'єкта владних повноважень з позовом до фізичної чи юридичної особи у випадках, визначених законом (п. 4 ч. 1 ст. 17, ч. 4 ст. 50 КАС України), суд надає упереджуvalьний захист правам, свободам та інтересам особи.

Водночас можна погодитися з думкою, що коло таких справ поступово має зменшитися, і необхідно засудити практику законотворення, коли компетенція судів невірправдано розширяється за рахунок подібних справ.

Оптимальною є модель, коли орган приймає рішення, і особі надається певний час для його оскарження. І лише після закінчення строку оскарження, якщо скарги (позову) не подано, рішення можна виконувати примусово. Така модель доцільна, наприклад, для так званих адміністративно-господарських санкцій, які зараз змушені застосовувати адміністративні суди.

Адміністративні справи, що виникають із зазначених спорів, суд розглядає лише за адміністративним позовом суб'єкта владних повноважень. Відповідями у них можуть бути громадянин України, іноземець чи особа без громадянства, об'єднання громадян, юридична особа, які у цих право-відносинах не є суб'єктами владних повноважень.

Згідно з ч. 4 ст. 50 КАС України дане положення поширюється на такі справи:

- про тимчасову заборону (зупинення) окремих видів або всієї діяльності об'єднання громадян за позовом легалізуючого органу або прокурора (ч. 4 ст. 37 Конституції України, ст. 31 ЗУ «Про об'єднання громадян» від 16 червня 1992 р.);
- про примусовий розпуск (ліквідацію) об'єднання громадян за позовом легалізуючого органу або прокурора (ч. 4 ст. 37 Конституції України, ст. 32 ЗУ «Про об'єднання громадян»);
- про примусове видворення іноземця чи особи без громадянства з України за позовом органу внутрішніх справ чи органу охорони державного кордону (ч. 5 ст. 32 ЗУ «Про правовий статус іноземців та осіб без громадянства» від 4 лютого 1994 р.);
- про обмеження щодо реалізації права на мирні зібрання за позовом органу державної влади чи органу місцевого самоврядування (ч. 2 ст. 39 Конституції України, ч. 1 ст. 182 КАС України);
- інші справи у випадках, встановлених законом.

Прикладом «інших справ у випадках, встановлених законом» можуть бути справи про:

- оскарження виборчою комісією рішень, дій чи бездіяльності засобів масової інформації та іхніх власників і творчих працівників, підприємств, установ, організацій, іхніх посадових та службових осіб, що порушують законодавство про вибори та референдум (ч. 1 ст. 174 КАС України; ст. 30 ЗУ «Про вибори депутатів Верховної Ради АРК, місцевих рад та сільських, селищних, міських голів» від 6 квітня 2004 р.; ст.ст. 103, 112–114 ЗУ «Про вибори народних депутатів України» від 25 березня 2004 р.);
- припинення державної реєстрації юридичної особи чи фізичної особи-підприємця, наприклад, у разі провадження ними діяльності, що заборонена законом (ст. 38 ЗУ «Про державну реєстрацію юридичних осіб та фізичних осіб-підприємців» від 15 травня 2003 р., ст. 18 ЗУ «Про друковані засоби масової інформації (пресу) в Україні» від 16 листопада 1992 р., ст. 24 ЗУ «Про боротьбу з тероризмом» від 20 березня 2003 р., ст. 25 ЗУ «Про Службу безпеки України» від 25 березня 1992 р., ст. 31 ЗУ «Про фінансово-кредитні механізми і управління майном при будівництві житла та операціях з нерухомістю» від 19 червня 2003 р., п. 7

ч. 1 ст. 40 ЗУ «Про фінансові послуги та державне регулювання ринків фінансових послуг» від 12 липня 2001 р., ст. 9 ЗУ «Про банки і банківську діяльність» від 7 грудня 2000 р., п. 22 ч. 1 ст. 8 ЗУ «Про державне регулювання ринку цінних паперів в Україні» від 30 жовтня 1996 р., п. 17 ст. 11 ЗУ «Про державну податкову службу в Україні» від 4 грудня 1992 р. та інші);

– стягнення штрафів та пені за позовом Фонду соціального захисту інвалідів (ч. 5 ст. 20 ЗУ «Про основи соціальної захищеності інвалідів в Україні» від 21 березня 1991 р.);

– стягнення штрафів за позовом органу, що регулює діяльність суб'єкта первинного фінансового моніторингу (ч. 3 ст. 17 ЗУ «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом» від 28 листопада 2002 р.);

– обмеження, тимчасове припинення дії та позбавлення ліцензії чи іншого спеціального дозволу на право провадження певних видів діяльності за позовом органу, що регулює діяльність суб'єкта первинного фінансового моніторингу (ч. 4 ст. 17 ЗУ «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом»);

– стягнення штрафів, що застосовуються до суб'єктів підприємницької діяльності – юридичних осіб за позовом спеціального уповноваженого органу виконавчої влади у сфері регулювання ринків фінансових послуг (ст. 41 ЗУ «Про фінансові послуги та державне регулювання ринків фінансових послуг» від 12 липня 2001 р.);

– стягнення штрафів за позовом відповідних Комісій регулювання природних монополій (ч. 3 ст. 17 ЗУ «Про природні монополії» від 20 квітня 2000 р.);

– вилучення до ДБУ прибутку суб'єкта природних монополій, одержаного у результаті порушення норм законів, за позовами відповідних Комісій регулювання природних монополій (ст. 19 ЗУ «Про природні монополії»);

– анулювання ліцензії на мовлення за позовом Національної ради з питань телебачення і радіомовлення (ст. 37 ЗУ «Про телебачення і радіомовлення» від 21 грудня 1993 р.);

– стягнення недоїмки із загальнообов'язкового державного пенсійного страхування за позовом органів Пенсійного фонду України (абз. 8 ч. 3 ст. 106 ЗУ «Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування» від 9 липня 2003 р.);

– примусове стягнення активів платника податків в рахунок погашення його податкового боргу за позовом податкового органу (пп. 3.1.1 п. 3.1 ст. 3 ЗУ «Про порядок погашення зобов'язань платників податків перед бюджетами та державними цільовими фондами» від 21 грудня 2000 р.);

– стягнення суми заборгованості зі сплати щомісячного збору за користування радіочастотним ресурсом України за позовом Національної комісії з питань регулювання зв'язку (ст. 58 ЗУ «Про радіочастотний ресурс України» від 1 червня 2000 р.);

- стягнення штрафів за позовом Державної комісії з цінних паперів та фондового ринку (ч. 3 ст. 11 ЗУ «Про державне регулювання ринку цінних паперів в Україні»);
- накладення штрафів та конфіскацію майна порушників законодавства про виключну (морську) економічну зону на підставі акта Морської охорони Державної прикордонної служби України про вчинення порушення (ч. 3 ст. 27 ЗУ «Про виключну (морську) економічну зону України» від 16 травня 1995 р.);
- стягнення штрафів за позовом Державної прикордонної служби України, органів рибоохорони або органів Міністерства охорони навколишнього природного середовища України (ст. 30 ЗУ «Про виключну (морську) економічну зону України»);
- стягнення штрафів за позовом органів, які за дорученням Кабінету Міністрів України здійснюють контроль за виконанням законодавства у сфері виробництва і реалізації цукру (ч. 3 ст. 9 ЗУ «Про державне регулювання виробництва і реалізації цукру» від 16 червня 1999 р.);
- стягнення штрафів за позовом Державної інспекції з енергозбереження, Державної інспекції з енергетичного нагляду за режимами споживання електричної та теплової енергії або Національної комісії регулювання електроенергетики України (ч. 9 ст. 31 ЗУ «Про теплопостачання» від 2 червня 2005 р.);
- стягнення штрафів за позовом органу виконавчої влади, визначеного КМУ, що здійснює державне регулювання діяльності бюро кредитних історій (п. 7 ч. 2 ст. 16 ЗУ «Про організацію формування та обігу кредитних історій» від 23 червня 2005 р.);
- стягнення штрафів за позовом Національної ради з питань телебачення і радіомовлення (ч. 3 ст. 75 ЗУ «Про телебачення і радіомовлення»);
- стягнення штрафів за позовом органу, який видав ліцензію на право виробництва і торгівлі спиртом етиловим, коньячним і плодовим, спиртом етиловим ректифікованим виноградним, спиртом етиловим ректифікованим плодовим, спиртом-сирцем виноградним, спиртом-сирцем плодовим, алкогольними напоями і тютюновими виробами, та інших органів виконавчої влади у межах їх компетенції, визначеної законами України (ч. 5 ст. 17 ЗУ «Про державне регулювання виробництва і обігу спирту етилового, коньячного і плодового, алкогольних напоїв та тютюнових виробів» від 19 грудня 1995 р.);
- стягнення штрафів за позовом органів державного пожежного нагляду (ч. 2 ст. 35 ЗУ «Про пожежну безпеку» від 17 грудня 1993 р.);
- стягнення штрафів за позовом державної санітарно-епідеміологічної служби України (ч. 5 ст. 47 ЗУ «Про забезпечення санітарного та епідемічного благополуччя населення» від 24 лютого 1994 р.);
- стягнення штрафів за позовом інспекції державного архітектурно-будівельного контролю (ч. 7 ст. 3 ЗУ «Про відповіальність підприємств, їх об'єднань, установ та організацій за правопорушення у сфері містобудування» від 14 жовтня 1994 р.);

- сплату податкових зобов'язань платника податків, визначених за непрямими методами, за позовом податкового органу (абз. 1 пп. 4.3.5 п. 4.3 ст. 4 ЗУ «Про порядок погашення зобов'язань платників податків перед бюджетами та державними цільовими фондами» від 21 грудня 2000 р.);
- продовження строку арешту активів платника податків за позовом податкового органу (абз. 2 пп. 9.3.3 п. 9.3 ст. 9 ЗУ «Про порядок погашення зобов'язань платників податків перед бюджетами та державними цільовими фондами»);
- арешт коштів на рахунку платника податків за позовом податкового органу (пп. 9.3.9 п. 9.3 ст. 9 ЗУ «Про порядок погашення зобов'язань платників податків перед бюджетами та державними цільовими фондами»);
- вилучення об'єкта культурної спадщини з комунальної власності до державної через безгосподарне його використання за позовом органу охорони культурної спадщини (ч. 1 ст. 21 ЗУ «Про охорону культурної спадщини» від 8 червня 2000 р.);
- вилучення об'єкта культурної спадщини з приватної власності до державної з мотивів суспільної необхідності за позовом органу охорони культурної спадщини (ч. 2 ст. 21 ЗУ «Про охорону культурної спадщини»);
- позбавлення права власності на документи Національного архівного фонду у разі неналежного їх зберігання за позовом центрального органу виконавчої влади у сфері архівної справи і діловодства (ст. 11 ЗУ «Про Національний архівний фонд та архівні установи» від 24 грудня 1993 р.);
- припинення випуску видання, яке використовується для закликів до захоплення влади, насильницької зміни конституційного ладу або територіальної цілісності України; пропаганди війни, насильства та жорстокості і т. п. за позовами органів виконавчої влади, визначених Кабінетом Міністрів України (ч. 3 ст. 11 та ст. 18 ЗУ «Про друковані засоби масової інформації (пресу) України»);
- вилучення секретної інформації або її матеріальних носіїв у разі відмови власника уклести відповідний договір, а так само у разі порушення власником умов такого договору за позовом органу державної влади, якому державним експертом із питань таємниць надається право приймати рішення щодо суб'єктів, які матимуть доступ до цієї інформації та її матеріальних носіїв (ч. 3 ст. 6 ЗУ «Про державну таємницю» від 21 січня 1994 р.);
- обмеження або заборону публічного виконання чи публічного показу театральної постановки, а також інших видів її використання, публікації інформаційних та рекламних матеріалів про театральну постановку, якщо ці дії використовуються для закликів до ліквідації незалежності України, зміни конституційного ладу насильницьким шляхом, порушення суверенітету і територіальної цілісності держави, підриву її безпеки, незаконного захоплення державної влади, пропаганди війни, насильства, розпалювання міжетнічної, расової, релігійної ворожнечі, посягання на права і свободи людини, здоров'я населення, за позовом центрального органу виконавчої влади в галузі культури (ч. 5 ст. 5 ЗУ «Про театри і театральну справу» від 31 травня 2005 р.);

- примусове припинення права власності на земельну ділянку за позовом відповідного органу виконавчої влади або органу місцевого самоврядування (ст. 143 ЗК України від 25 жовтня 2001 р.);
- визначення іншої мети установи та про зміну структури управління установи за позовом державного реєстратора (ст. 103 ЦК України, абз. 8 ч. 1 ст. 6 ЗУ «Про державну реєстрацію юридичних осіб та фізичних осіб-підприємців»);
- спонукання до проведення інвентаризації основних фондів, товарно-матеріальних цінностей, грошових коштів і розрахунків за позовом органів контрольно-ревізійної служби України (абз. 1 п. 4 ч. 1 ст. 10 ЗУ «Про державну контрольно-ревізійну службу в Україні» від 26 січня 1993 р.);
- вилучення до закінчення ревізії оригіналів первинних фінансово-господарських та бухгалтерських документів за позовом органу контрольно-ревізійної служби (абз. 2 п. 4 ч. 1 ст. 10 ЗУ «Про державну контрольно-ревізійну службу в Україні»);
- вилучення до бюджету виявлених ревізіями прихованіх і занижених валютних та інших платежів за позовом органу контрольно-ревізійної служби (п. 7 ч. 1 ст. 10 ЗУ «Про державну контрольно-ревізійну службу в Україні»);
- стягнення у дохід держави коштів, одержаних підконтрольними установами, за незаконними угодами, без встановлених законом підстав та з порушенням чинного законодавства за позовом органу контрольно-ревізійної служби (п. 9 ч. 1 ст. 10 ЗУ «Про державну контрольно-ревізійну службу в Україні»);
- виконання підконтрольною установою вимог щодо усунення виявлених ревізією порушень законодавства з питань збереження і використання активів за позовом органу контрольно-ревізійної служби (п. 10 ч. 1 ст. 10 ЗУ «Про державну контрольно-ревізійну службу в Україні»);
- проведення позапланової вийзної ревізії за позовом органу контрольно-ревізійної служби (абз. 2 п. 6 ч. 5 ст. 11 ЗУ «Про державну контрольно-ревізійну службу в Україні»);
- усунення емітентом і професійними учасниками ринку сертифікатів порушень законодавства за позовом органів Державної комісії з цінних паперів та фондового ринку (ст. 45 ЗУ «Про іпотечне кредитування, операції з консолідованим іпотечним боргом та іпотечні сертифікати» від 19 червня 2003 р.);
- заборону діяльності громадського формування з охорони громадського порядку та державного кордону за позовом реєструючого органу або прокурора (ст. 8 ЗУ «Про участь громадян в охороні громадського порядку і державного кордону» від 22 червня 2000 р.);
- відчуження (викуп) землі, що є приватною чи комунальною власністю, для будівництва та реконструкції автомобільних доріг загального користування за позовом Державної служби автомобільних доріг України (ст. 14 ЗУ «Про автомобільні дороги» від 8 вересня 2005 р.);
- стягнення суми надміру виплачених пенсій за позовом територіальних органів Пенсійного фонду України (ст. 50 ЗУ «Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування» від 9 липня 2003 р.).

Безперечно, що цей перелік не є виключним. Водночас доволі важливим є те, що можливість участі органу виконавчої влади в справах адміністративної юрисдикції повинно бути передбачено у законі, як це передбачає стаття 19 Конституції України.

Адміністративний суд у зазначених справах, згідно з ч. 1 ст. 2 КАС України, повинен перевірити, зокрема, чи не буде порушено (у тому числі безпідставно обмежено) права, свободи та інтереси фізичних та юридичних осіб у разі задоволення адміністративного позову суб'єкта владних повноважень. В даному контексті слід зауважити, що існують так звані, пов'язані вимоги, що віднесені до адміністративної юрисдикції. До них, зокрема, відносяться вимоги про відшкодування майнової чи моральної шкоди, заподіяної у публічно-правових відносинах, які суди вирішують за правилами цивільного (господарського) судочинства. Але якщо їх заявлено одночасно (в одному провадженні) із оскарженням рішень, дій чи бездіяльності суб'єкта владних повноважень або з іншими вимогами про захист прав, свобод та інтересів суб'єктів публічно-правових відносин, тоді такі вимоги розглядаються за правилами адміністративного судочинства (ч. 2 ст. 21 КАС України).

М. Н. Стефанчук

Институт законодательства Верховной Рады Украины
пер. Несторовский, 4, Киев, 04053, Украина

УЧАСТИЕ ОРГАНОВ ИСПОЛНИТЕЛЬНОЙ ВЛАСТИ КАК ИСТЦОВ В ДЕЛАХ АДМИНИСТРАТИВНОЙ ЮРИСДИКЦИИ

Резюме

В статье исследуется вопрос о предпосылках участия органа исполнительной власти в качестве истца в делах административной юрисдикции. Автором утверждается, что для такого участия указанная возможность должна быть предусмотрена законом. В статье приводится перечень случаев, когда эта возможность прямо предусмотрена законом.

Ключевые слова: орган исполнительной власти, дела административной юрисдикции, истец.

М. М. Stefanchuk

Legislation Institute of the Verkhovna Rada of Ukraine
Nestorovskyi provulok, 4, Kyiv, 04053, Ukraine

PARTICIPATION OF EXECUTIVE AUTHORITIES AS CLAIMANTS IN CASES OF ADMINISTRATIVE JURISDICTION

Summary

In article the question on preconditions of participation of executive authority as the claimant in cases of administrative jurisdiction is investigated. The author affirms that for such participation the specified possibility should be provided by the law. In article the list of cases when this possibility is directly provided by the law is resulted.

Key words: executive authority, cases of administrative jurisdiction, claimant.